

Innehåll

1. År 2008 i Tritonia (*Vuokko Palonen*)
2. Bibliotekstjänster
 - Förverkligande av målsättningarna i samlingsarbetet (*Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen*)
 - Förverkligande av målsättningarna i biblioteksservicen (*Christina Flemming*)
 - Utbildning i informationskompetens och informationssökning (*Katri Rintamäki*)

Lärocentertjänster

- Nätpedagogisk utbildning och handledning (*Sanna Eronen*)
 - EduTechLab (*Peter Ahlroos*)
 - Koordinering av virtualiseringsverksamheten med Åbo Akademi (*Maria Byholm*)
 - Nationellt och internationellt samarbete (*Maria Byholm*)
3. Datateknik (*Ari Hovila*)
 4. Information (*Ann-Sofie Källund*)
 5. Personal (*Vuokko Palonen, Sari Tarvonen*)
 6. Ekonomi (*Vuokko Palonen*)

Bilagor:

- 1 A. Tritonias årsstatistik 2004-2008 samt målsättningar för år 2008 (*Virva Tuomisto, Christina Flemming*)
- 1 B. Tritonias statistik (utbildning och handledning) (*Katri Rintamäki, Mia Hietikko*)
2. Deltagande och publikationer

1. År 2008 i Tritonia

Universiteten började år 2008 förbereda sig för de förändringar som den kommande universitetslagen skulle medföra. En stor förändring för Vasa universitet och Åbo Akademi var även överföringen av huvuddelen av personal- och ekonomiförvaltningen till universitetens gemensamma servicecenter Certia, som startade sin verksamhet i Vasa 1.8.2008. Förändringen berörde även Tritonia, eftersom två personer från Tritonia flyttade över till Certia för en viss tid. Universiteten ordnade fortbildning för förändringen och Tritonias personal deltog aktivt i denna.

Ur Tritonias synpunkt var den mest centrala förändringen som förbereddes ändå sammanslagningen mellan biblioteken vid Vasa yrkeshögskola och Svenska yrkeshögskolan (fr.o.m. 1.8.2008 Yrkeshögskolan Novia) med Tritonia. På våren 2008 undertecknade alla fem högskolor ett intentionsavtal om ett gemensamt bibliotek. Den förvaltningsarbetsgrupp som tillsatts av rektorsmötet vid Vasa högskolekonsortium beslöt att Tritonia från och med 2010 verkar som en gemensam fristående institution för de fem högskolorna. Vad gäller skötseln av ekonomi överenskomms om en modell för kostnadsfördelning, där betalningsandelarna fastställs enligt antal studerande och personalmängd, dock så att man för yrkeshögskolornas del följer en treårig övergångsperiod. Verksamheten i det nya Tritonia planerades aktivt i arbetsgrupperna. Arbetet koordinerades fram till 31.8 av en planerare, vars lön finansierades via medel som undervisningsministeriet beviljat Vasa universitet för strukturell utveckling. Projektfinansiering användes även för arbetet med att sammanslå databaserna vid Svenska yrkeshögskolan.

Ett mer omfattande samarbete än tidigare mellan universitets- och yrkeshögskolebiblioteken bereddes även på nationell nivå. Undervisningsministeriet tillsatte på våren 2008 en arbetsgrupp för att utreda högskolebibliotekens strukturella utveckling samt de centraliserade tjänsternas, dvs. Nationalbibliotekets och Depåbibliotekets, ställning som stödtjänster för högskolebiblioteken. I Rådet för Finlands Universitetsbiblioteks och AMKIT-konsortiets arbetsgrupp utredde man preliminärt en sammanslagning av råden. I två arbetsgrupper började man utreda ett ännu mer omfattande samarbete, en sammanslagning av konsortierna för bibliotekssystemen. Tritonia deltog aktivt i dessa projekt.

Bibliotekets tjänster utvärderades för första gången genom en av Nationalbiblioteket uppgjord gemensam användarenkät för biblioteken i Finland. I den rapport som berörde Tritonias del jämfördes resultaten också med de svar som inkom vid egna enkäter två år tidigare. Svaren var likartade: Tritonia uppskattades mer än genomsnittet som en naturlig del av studierna och undervisningen och som studiemiljö. Det framkom dock önskemål om fler datorplatser – alla studerande har med andra ord ännu inte en egen bärbar dator.

Vad gäller servicen kritiserades Tritonia mest för samlingarnas otillräcklighet i förhållande till förväntningarna – här avvek Tritonia visserligen inte från genomsnittet vid universitetsbiblioteken. Klagomålen på att kursböckerna inte räcker till leder oftast inte till åtgärder vid biblioteken, eftersom användningen ofta koncentreras till ett par toppar i året. I stället för att köpa in extra exemplar önskar biblioteken att universiteten skulle satsa mer på e-material som kurslitteratur och på mer flexibla tentmöjligheter.

Tritonias kraftiga satsning på undervisning för informationskompetens ansågs fruktbar, fastän själva verksamheten inte ansågs höra till de allra viktigaste. Tritonia har från och med hösten 2008 utvidgat undervisningen till att gälla studerande vid alla tre universitet, huvudsakligen som undervisning som ingår i examensfordringarna. Vad gäller undervisningen för informationskompetens har bibliotekspersonalen fått starkt pedagogiskt och informations- och kommunikationstekniskt stöd av personalen vid lärocentret.

Lärocentret verkade fortsättningsvis aktivt inom Finlands virtuella universitets arbetsgrupper. Tritonias insats var betydande i nationellt hänseende bl.a. vad gäller utvecklandet av möjligheter till personliga videokonferenser. På nordisk nivå bereddes det omfattande projektet Nordic

Knowledge on the Web inom Botnia-Atlantica-programmet. Som projektägare verkar Vasa universitet.

Inom lärocenterverksamheten låg tyngdpunkten mer än tidigare på personligt stöd för lärarna. Mentorverksamheten blev en viktig del av utbildningen och handledningen. Learning in Networks-utbildningen utvecklades till att bli mer mångsidig. Kortkurser i informations- och kommunikationsteknik planerades halvårsvis för att motsvara aktuella fenomen och kundernas undervisningsteknologiska behov.

För servicen i det nya Tritonia påbörjades ett projekt för utvecklande av personalens kunnande. En preliminär plan för projektet uppgjordes som en del av förändringsutbildningen för förmännen vid Vasa universitet. Inom samma utbildning kartlades personalens erfarenheter från starten av Tritonia och de första åren samt synpunkter på nuläget och inställningen till den nya förändringen. På basis av förfrågan konstaterades att personalen upplevt mötet mellan olika kulturer samt tvåspråkigheten mycket positivt. Även Tritonias utrymmen uppskattades. Organisationen och samlingarna var det som borde utvecklas mest. Den första tiden i Tritonia upplevdes som tung, men ur samarbetssynvinkel som en positiv erfarenhet. På basis av detta trodde många sig klara av även nya förändringar, trots att anpassningen kan ta flera år i anspråk.

2. Bibliotekstjänster

2.a. Förverkligande av målsättningarna i samlingsarbetet

Inom samlingsarbetet låg tyngdpunkten på utvecklande av samlingarna så att de skulle motsvara kundernas behov. Man gjorde en s.k. nollånskörning i Tria-databasen, där material som inte lånats under hela Tritonias verksamhetstid listades. Sammanlagt 21 650 volymer avskrevs som oanvänt. En uppdatering av kursbokssamlingen genomfördes som projektarbete under sommaren, då 8 285 volymer avskrevs som oanvänt material och material som inte längre ingick i examensfordringarna.

Ur den allmänna samlingen utgallrades under året totalt 13 365 volymer, de flesta från den samhällsvetenskapliga samlingen. Det utgallrade materialet såldes i en kampanj under Konstens natt och även i fortsättningen under verksamhetsåret.

Bibliotekets interna ref-grupp träffades mera intensivt för planering av projekt inom samlingsarbetet, uppföljning och informering: gruppen sammankom under året totalt tjugo gånger. Inom gruppen utarbetades även huvudprinciper för nivån på Tritonias samlingar, för tyngdpunktsområdena. Nivåerna baseras på koderna inom det nationella projektet med samlingskartan. På högsta nivå finns material inom de ämnen som våra samarbetsuniversitet undervisar och forskar i. Nivåerna utgår från kundernas behov såväl lokalt som nationellt och de borde inverka på samlingarnas omfattning. Överväganden gällande samlingsnivåerna kommer att göras även under kommande år.

Det kundnära perspektivet märktes även i en uppföljning av användningen av tidskrifter som en fortsättning på fastställandet av kärntidskrifter år 2007.

Under året förberedde man sig inför det gemensamma biblioteket bl.a. genom att flytta samlingar inom den samhällsvetenskapliga och humanistiska samlingen och genom att klonastreckkoder till rätt plats på bokryggarna för låneautomaten. Den personal som deltar i samlingsarbetet var även med i konsortiets samlingsarbetsgrupp, där tyngdpunkten under året låg på att lösa placeringsfrågor gällande det material som skulle flyttas till Tritonia.

Under verksamhetsåret externaliserades bokreparationen och -bindningen när befattningsinnehavaren pensionerades. Inom kvalitetsarbetet klargjordes bl.a. arbetsprocesserna.

Man förberedde sig för övergången till det nya katalogiseringssystemet och utbildades för det i slutet av året.

2.b. Förverkligande av målsättningarna i biblioteksservicen

Trenden år 2008 är att Tritonias funktion som framför allt studerandenas arbetsplats, mötesplats och lärandemiljö blir allt mer tydlig. Den mer traditionella biblioteksservicen som utlåning och fjärrlån minskade, vilket kan förklaras bl.a. med att studerande och forskare allt mer använder nätresurser och de elektroniska resurser de har tillgång till inom sitt universitets nät, bl.a. tack vare Tritonias ökade satsning på undervisning i informationskompetens vid alla de tre universiteterna. En ny version av bibliotekets engelska webbsidor publicerades i början av året. De utländska studerandenas antal är märkbart och de använder Tritonias service mycket.

I resultatavtalet för 2008 uppställdes målsättningar för olika delar av Tritonias biblioteksservice. I jämförelse med dessa

överskreds följande uppställda målsättningar:

- antal besök, antal nya låntagare, lån vid servicedisk, förnyelser vid lånedisk, informationservice, antal deltagare i användarutbildning.

understegs följande uppställda målsättningar:

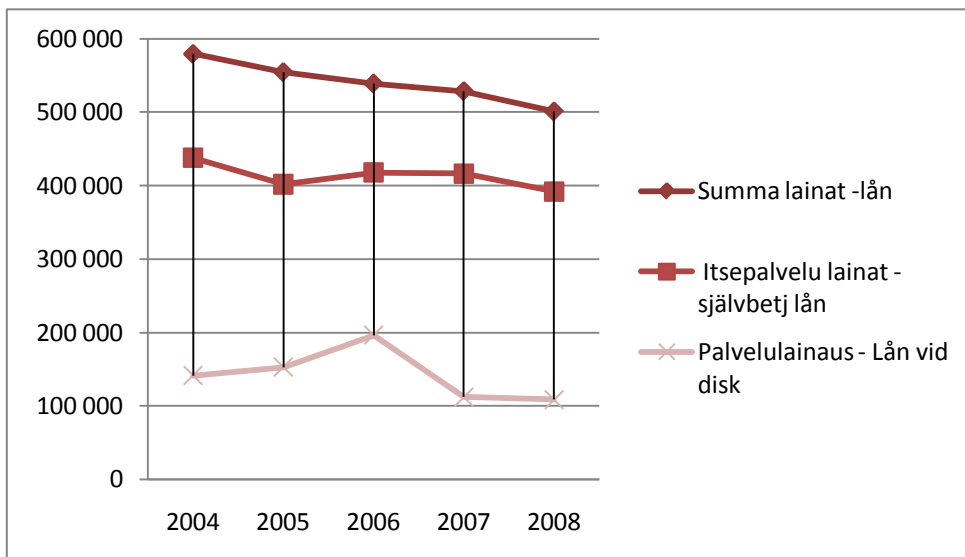
- antalet lån, självbetjäningsslån, förnyade lån, självbetjäningförnyelser, automatiska förnyelser, fjärrutlån, fjärrinlån, antal sökningar i Tria, antal undervisningstimmar, öppettid vid Tritonia och vid biblioteket vid enheten för barnpedagogik i Jakobstad.

Antalet besökare ökade avsevärt. Besöksiffran (210 000 år 2008 mot 197 940 besök år 2007) är den högsta under den tid som jämförs. I medeltal besöktes biblioteket av 794 personer per öppettid, vilket i praktiken betyder att besöken under högsäsong (under terminerna) är betydligt högre. På sommaren går antalet besökare ner betydligt. Det innebär också att biblioteket verkligen fungerar som studerandenas arbetsplats, där man tillbringar sin tid och sköter sina studier. Här överträffades det uppställda målet.

Under året infördes en ny serviceform: ett system för utlåning av skåpnnycklar till förvaringsskåp inne i biblioteket togs i bruk.

Antalet lån minskade till 500 881, vilket är en minskning med 27 778 lån, eller med ca 5 %. Antalet sökningar i databasen Tria minskade också kraftigt: år 2008 gjordes knappt 350 000 sökningar mot drygt 450 000 sökningar år 2007. Detta är en minskning med ca 100 000! Antalet nya låntagare registrerade i Tria är tämligen konstant, 1 663 (2007: 1685). 20 710 låntagare finns registrerade i Tria. En systematisk städning i låntagarregistret påbörjades och föråldrade uppgifter avlägsnades 2008.

Inom utlåningen är målet att andelen lån som kunden själv gör i biblioteket med låneautomaten skall öka. Målet för 2008 var att andelen skulle öka avsevärt, vilket också skedde. Hela 18,7 % av primärlånen i biblioteket skötte kunderna själva med låneautomat. För att öka möjligheterna för kunderna att själva låna, genomfördes en ometikettering av kursbokssamlingen på sommaren för att få streckkoden på rätt plats på bokpärmerna för automatlån. Detta har fortsatt vad beträffar annan aktiv litteratur i samlingarna.

Till självbetjäningslånen räknas lån på låneautomat, omlån på webben i bibliotekets samlingsdatabas Tria och lån som automatiskt förnyas av bibliotekssystemet. Fjärrlånen minskar också i antal, vilket är helt naturligt då utbudet på och kunskapen om tillgången till licensbelagda elektroniska resurser ökat. En annan eventuell orsak kan vara effekterna av Tritonias tidskriftsprojekt 2007. Utbudet på prenumererade tidskrifter tillgängliga i eget universitets datanät borde från 2008 bättre motsvara de behov som finns vid de tre universiteten, tack vare den översyn av alla tidskriftprenumerationer som gjordes 2007 i samarbete med alla de tre universitetens institutioner. Antalet fjärrlån från andra bibliotek till Tritonia (inlån) minskade till 1 986 lån (jämfört med 2 671 år 2004). Kursböcker skickades som tidigare somrar som korttidsdeposition/fjärrlån till Hangö stadsbibliotek för de kurser som Åbo Akademis ämnen i Vasa ordnade inom ramen för Hangö sommaruniversitets undervisning.

Efterfrågan på informationsservice vid disk har minskat något, medan bibliotekets nätbaserade service Fråga bibliotekarien/biblioteket används alltmer. Statistikföring av olika typer av stöd för informationssökning utökades under året, och nya serviceformer planerades. De studerande lär sig numera att använda informationskällor inom ramen för bibliotekets undervisning i informationskompetens, vilket gör att behovet av direkt informationssökningshjälp minskat. Utländska studerande och forskare är dock stora användargrupper som använder bibliotekets informationsservice. Under året ändrades nätservicen Fråga bibliotekarien från att ha varit mera ämnesbaserad till att omfatta också frågor gällande utlåning och fjärrlån, och den kallas numera Fråga biblioteket. Denna service finns på tre språk.

Användningen av elektroniska resurser fortsätter att öka vad beträffar nätmaterial tillgängligt i Vasa universitets datanät på licens. Där finns största ökningen inom ordböcker och uppslagsverk, med hela 1 130 000 sökningar (en fördubbling från 2007!). De mycket populära ordböckerna i elektroniskt format torde stå för en stor del av användningen. Motsvarande siffror för Åbo Akademi och Hanken finns i deras biblioteks statistik.

Minskningen av antalet lån vid disk har också beaktats i planeringen av bemanning vid utlåningen och vid informationsservicediskarna. Bibliotekets personalresurser kanaliseras i stället allt mer i riktning mot olika former av nätbaserad service och satsning på undervisning av studerande för att höja deras informationskompetens.

Under året tog planeringen av det med yrkeshögskolorna gemensamma Tritonia ny fart, och kartläggning och planering av bibliotekets service vidtog i konsortiets biblioteksarbetsgrupp samt i underarbetsgrupperna för biblioteksservice och för webbtjänster.

Planeringen av ett gemensamt campusbibliotek för högskoleenheterna i Jakobstad avancerade under hösten. Biblioteket vid Åbo Akademis enhet för barnpedagogik kommer enligt planerna att ingå i detta campusbibliotek.

2.c. Utbildning i informationskompetens och informationssökning

Målsättningen med utbildningen i informationskompetens är att alla studerande ska få grundläggande kunskaper i metoder för informationssökning, behärskande av databaser, utvärdering av materialets tillförlitlighet och etisk användning av information samt att kunskapen ska fördjupas när studierna framskrider.

Vid Vasa universitet ordnades kurser i informationskompetens i form av när- och nätstudier som ingick i examen för såväl nya studerande som studerande i seminarieskedet. Undervisningen utvecklades genom att ta i bruk nytt studiematerial och nya pedagogiska metoder. Antalet studerande som avlagt kursen ökade igen jämfört med tidigare år.

Undervisningen i informationskompetens för Hankens Vasastuderande genomfördes som en del av kursen Informationsbehandlings grunder i samma form som vid Helsingforsenheten.

Vid Åbo Akademi i Vasa ordnades studieavsnittet Informationskompetens I för PF:s studerande som en del av kursen IT i studierna och för SVF:s studerande som en del av kursen Introduktion till IKT. För PF:s studerande ingår undervisning i informationskompetens även i kursen Litteratursökning och informationskompetens, där Tritonia ansvarar för en tredjedel av kursen.

Totalt 2 917 studerande deltog i Tritonias kurser i informationssökning, kortkurser och presentationer av biblioteket. De kurser i informationskompetens som ingår i examensfordringarna avlades av 1 052 studerande vid Vasa universitet, Åbo Akademi i Vasa och Hankens Vasaenhet. Totalt 892 studiepoäng avlades inom de kurser som gav studiepoäng.

Utbildning i användningen av e-resurser gavs även universitetens lärare och forskare samt utomstående kunder. Inom utbildningen presenterades bl.a. Nelliportalen för informationssökning, referenshanteringsprogrammet RefWorks samt informationssökning på webben.

Tritonia svarade fortsättningsvis för innehållet i frågebanken Klaara inom universitetsbibliotekens gemensamma projekt Informaatiolukutaidon opintosuunnitelma.

3. Lärocentertjänster

3.a. Nätpedagogisk utbildning och handledning

Det tredelade utbildningsprogrammet Learning in Networks (25 sp) utvecklas planenligt. Den påbörjade förnyelsen av helheten Nätpedagogisk produktion (LIN3) till ett mentorprogram och vidareutvecklingen av den fortsatte år 2008, och det första mentorprogrammet slutfördes i juni 2008. Responsen från deltagarna har varit positiv och den pedagogiska nivån på de projekt för utvecklande av undervisningen som producerats har varit god. Tryggheten av en bestående mentorkontakt under hela processen har visat sig vara en befrämjande faktor för läroprocessen

och projekten. Mentorverksamheten utvärderas och helheten utvecklas i kontinuerlig dialog med deltagarna.

Förnyandet av helheten Verktyg för nätbaserad undervisning (LIN2) påbörjades i början av 2008. Den ettåriga utbildningen som fokuserar på kompetens i informations- och kommunikationsteknik i undervisningen ändrades till en mer flexibel portfoliomodell och integrerades i kortkursverksamheten. Under höstterminen 2008 avlade de första deltagarna portfolioutbildningen med stöd av en egen handledare. Samtidigt skapades verksamhetsprinciper för kortkursverksamheten samt tema- och ansvarsområden, inom vilka kortkurser ordnas. Kortkursverksamheten planeras halvårsvis för att svara mot kundernas behov och aktuella fenomen inom undervisningsteknologin. Tanken är att marknadsföra den nya utbildningsmodellen vid sidan av kortkurserna från hösten 2009.

Utbildningen Introduktion till nätpedagogik (LIN1) ordnades på våren 2008 endast på svenska, vilket medförde att resurser frigjordes inom lärocentret på våren för att utveckla utbildningsverksamheten. Samtidigt koordinerade Tritonia den universitetspedagogiska utbildning (10 sp) som Vasa universitet köpt från Eduta-instituutti i Tammerfors.

Under våren 2008 grundades även ett nätverk för utvecklande av Vasa universitets (nätbaserade) undervisning. Nätverket har 21 medlemmar och det täcker alla fakulteter vid universitetet. Inom verksamheten har man utnyttjat det elektroniska verksamhetsutrymmet för informationsspridning samt under undervisningsfria veckor ordnat träffar som inletts av fakulteterna. Målet för verksamheten är att:

- skapa, upprätthålla och förstärka den gemensamma utvecklingen av undervisningen och undervisningskulturen vid Vasa universitet.
- dela kunnsande och god praxis inom utvecklande av undervisningen,
- förmedla information om nya utbildningsmöjligheter,
- förmedla information om nya verktyg för att göra undervisningen mångsidigare samt
- ge Tritonias utbildningsplanerare information om enheternas utbildningsönskemål och – behov.

Som en del av utvecklingen av kortkursverksamheten genomfördes ett utvecklingsprojekt i anslutning till Moodlekurserna: "Monipuolisesti Moodlessa". Inom projektet planerades och förverkligades under våren 2008 fyra Moodle-temaeftermiddagar, vilka hade som mål att förena teknisk kompetens gällande inlärningsplattformar, den pedagogiska basen inom utvecklande av undervisningen samt bl.a. element från social media i Moodle-plattformen. Under hösten 2008 erbjöds temaeftermiddagar även på svenska.

3.b. EduTechLab

EduTechLab har under 2008 utfört mera varierande men också mera specialiserade uppdrag jämfört med tidigare. Behovet av konsultation har ökat och en stor del av lärarna har inte tidigare anlitat EduTechLab. EduTechLab hade fler uppdrag än 2007, och året avslutades med en flyttning till nya utrymmen.

3.c. Koordinering av virtualiseringsverksamheten med Åbo Akademi

Under året har den lokala ledningsgruppen för virtualiseringsverksamheten i Vasa haft åtta möten. Arbetet genomförs enligt den åtgärdsplan som baserar sig på ÅA:s strategi för nätbaserad undervisning. Ledningsgruppen har bl. a. delat ut virtualiseringsmedel åt enskilda lärare som deltagit i LIN-utbildningar och utvecklat nätkurser och nätkursmaterial med stöd av LC. LC har även deltagit i virtualiseringsutvärderingsgruppen som leds av Datacentralen i Vasa. Programvaror har testats och koordinering och utbildning i nya program, bl. a. Adobe Connect Pro, plagieringsverktyget Urkund och E-lomake, har genomförts och tagits i bruk under året. LC har även under året deltagit i personalutbildningsarbetsgruppen vid ÅA i Vasa och i samarbete med den planerat kurser och gjort en förfrågan om ÅA-Vasapersonalens utbildningsönskemål för kommande år.

3.d. Internationellt och nationellt samarbete

Under år 2008 har Lärocenter deltagit i en ny projektansökan inom Botnia Atlantica-programmet. Projektets namn är "Nordic Knowledge on the Web" och projektägare är Vasa universitet. Projektet är gemensamt för universiteten och högskolorna i Vasa i Finland, Umeå i Sverige och Bodø i Norge. Målsättningen är att skapa, marknadsföra och driva ett webbaserat center innehållande föreläsningar, disputationer, animationer, debatter och praktiska tillämpningar samt därtill hörande pedagogiskt kringmaterial.

Lärocenter har även ett samarbete med forskare vid Göteborgs IT-universitet. Föreläsare därifrån har anlitats i våra LIN-utbildningar och jämförelser av användning och testning av olika sociala medier har genomförts.

Lärocenter har under år 2008 deltagit i aktiviteter inom Finlands virtuella universitets arbetsgrupper och i den övriga verksamheten. Vasa universitets rektor är ordförande för FVU. Lärocenter har bl.a. introducerat användning av videomötesmöjligheter på nationell nivå, vilket minskat på fysiskt resande men ökat samarbetet, t.ex. via online-kurser över nätet som erbjuds nationellt av FVU. Personal från LC har även deltagit i FVU-konferenser och föreläst om vår regionala LC-verksamhet.

Användningen av sociala medier inom högskoleundervisning och möjligheterna att kombinera teknologi, social interaktion och digitala resurser ökar. Lärocenter utvärderar och förnyar sitt kortkursutbud terminsvis för att snabbt kunna fortbilda lärarna. Ny programvara för bl.a. videomöten via egen dator har införskaffats i samarbete mellan universiteten, utbildningar har erbjudits personalen och användningen har stadigt ökat under året. En viktig del i LC-arbetet är att följa med den utveckling, forskning och de tekniska nya lösningar som utvecklas och snabbt reagera på de fenomen som sker i samhället och som påverkar undervisningen.

4. Datateknik

Vad gäller biblioteksverksamheten gällde de mest betydande tekniska förändringarna formatbytet (MARC21) för Voyager-databaserna samt beredningen av ibruktagandet av Aleph-programmet i samkatalogen Linda. Båda har förorsakat mer arbete än väntat för bibliotekspersonalen.

I Tritonias ankomstaula installerades en info-TV under sommaren. Systemets innehåll uppdateras via intra.

Bytet av Windows-domänen slutfördes i början av året. Samtidigt förbättrades utskriftspraxisen för studerandena vid moderuniversiteten i och med att de nu kan använda sin utskriftskvot från det egna universitetet i Tritonia. Detta har ökat antalet utskrifter och gamla skrivare har bytts ut för att svara mot behovet.

Närmare 40 persondatorer byttes ut under året, bl.a. fick adb-klassen K325 nya datorer. Datorer som frigjordes återanvändes i mån av möjlighet, bl.a. i tornets forskarutrymmen. Endast en handfull av de datorer som först skaffades till huset är ännu i bruk.

Moodletjänsten för Vasa universitet uppdaterades under sommaren till version 1.9. Den gamla versionen fungerade under hösten parallellt med den nya. Under våren och sommaren uppdaterades även E-lomake-programmet till version 3.1. Den gamla versionen fungerade parallellt med den nya till slutet av 2008.

Tritonias IT-team deltog även i Vasa universitets processutvecklingsprojekt. Inom projektet byggdes ett pilotprogram upp, med vilket olika koncept för process- och verksamhetsstyrning kunde testas.

Adb-chefsplaneraren deltog under året i arbetet med datasystemet vid Vasa universitets studieförvaltning, delvis med befrielse från egna uppgifter. På grund av personalbyten uppstod ett akut behov vid universitetet, vilket avhjälpes genom att man från Tritonias sida deltog i det konkreta system- och stödarbetet. Till arbetet hörde även att avge en rapport över studiesystemets datasystem och läget för dem. Rapporten färdigställdes i början av 2009 och överläts till universitetets ledning.

5. Information

Den ordinarie översättare-informatören beviljades tjänstledighet från och med 1.8.2009. Vikarien arbetade deltid fram till mitten av november, vilket ofrånkomligen avspeglades på resultatet i och med att verksamheten var mindre omfattande än vanligt under hösten. Universiteten och yrkeshögskolorna informerades dock aktivt om såväl bibliotekets som lärocentrets verksamhet under året. Kunderna informerades på olika sätt: per e-post, via webbsidorna, via olika meddelanden till exempel på dörrarna och anslagstavlor. Information gavs åtminstone på finska och svenska, oftast även på engelska. Totalt uppgjordes under 2008 ca trettio meddelanden.

6. Personal

I Tritonia arbetade under 2008 totalt 67 personer, antalet arbetsår var totalt 40,3 och 33,5 fasta tjänster eller befattningar fanns. Den bibliotekarie som ansvarat för bibliotekstjänster inom humaniora sade upp sig från och med början av juli och flyttade över till ett annat bibliotek. Tjänsten intresserade 40 sökande, bland vilka FL Raija Löytölä valdes.

Tjänstledigheter beviljades i högre grad än normalt: alternerings- och deltidsledigheter, skötsel av annan befattning samt tyvärr även långa sjukledigheter. Skötseln av uppgifterna krävde stor flexibilitet och uthållighet av den övriga personalen.

Under 2008 påbörjades ett projekt för kompetensutveckling i Tritonia 2 under ledning av lärocenterchefen. Det konkreta målet var att uppgöra en kompetenskarta som bas för utvecklingssamtal och planering av fortbildning för personalen. Övriga mål var att svara mot de förändringskrav som å ena sidan den strukturella utvecklingen, yrkeshögskolesamarbetet samt den nya universitetslagen förde med sig, å andra sidan den snabba tekniska utvecklingen och de krav som den nya generationens studerande förde med sig. Ett trygghet av kärnkompetensen i

förändringsskedet förbättrar även personalens välmående. Ett viktigt delmål var de facto att förbättra välmåendet på arbetet samt samhörighetskänslan bland den kommande Tritoniapersonalen, till vilken även yrkeshögskolornas bibliotekspersonal hör.

Som stöd för kompetensutvecklingen planerades en serie omfattande fem workshoppar, till vilka inbjöds experter från universitetsbibliotek och lärocenterverksamhet samt experter inom ledarskap och kompetensutveckling för att inleda om de nya kompetenskraven. Innehållet i workshoparna planerades omfatta arbete med kompetenskartor, krav och möjligheter inom teamverksamheten, medarbetarskap samt metoder för kompetensutveckling och mötande av nya krav. Tritonia 2-personalens gemensamma strategiworkshopar samt en egen rekreativdag anslöts till workshoparna för kompetensutveckling. Workshoparna förverkligas under 2009.

7. Ekonomi

Tritonias utgifter år 2008 uppgick till totalt 3.131.188 €. I summan ingår inte Åbo Akademis och Hankens e-resurser, inte heller Åbo Akademis tryckta tidskrifter.

Kostnaderna fördelades enligt följande:

personal	50 %
utrymmen	34 %
förvärv av litteratur	10 % (end. tryckt litteratur + Vasa universitets e-resurser och tidskrifter)
datateknik	3 %
övriga utgifter	3 %

Huvuddelen av finansieringen kom från universiteten. Yrkeshögskolorna finansierade lärocentersamarbetet samt bibliotekens gemensamma adb-verksamhet. Dessas andel av hela budgeten var ca 3,5 procent.

Projektfinansiering från undervisningsministeriet kunde användas för planering av bibliotekssamarbetet med yrkeshögskolorna samt för projektet Laadukkaat oppimiskeskuspalvelut. Planeraren för bibliotekssamarbetet med yrkeshögskolorna övergick från och med september till nya uppgifter vid Vasa yrkeshögskola. Finansiering användes även för sammanslagning av samlingsdatabaserna i Svenska yrkeshögskolan och överfördes för anskaffning av möbler och apparatur i det gemensamma biblioteket 2009. Finansieringen för projektet Laadukkaat oppimiskeskuspalvelut användes för att avlöna den finskspråkiga pedagogen. Denna finansiering var treårig och upphör i slutet av 2009, varefter pedagogverksamheten förutsätter mer stadigvarande finansiering. Serviceavgifternas och hyornas andel av inkomsterna var ca 82.000 €, medan den budgeterade summan var 75.000 €.

Med bidrag från Evald och Hilja Nissis stiftelse stöddes litteraturförvärv och behandling av material speciellt inom ekonomi.

Tritonian vuositilatot 2004–2008 sekä tavoitteet vuodelle 2008
Tritonias årsstatistik 2004–2008 samt målsättningar för år 2008

	2006	2007	2008	2008 tav./mål
Kirjaston käyttö ja käyttäjät - Biblioteksbruk & användare				
a) uudet asiakkaat - nya kunder	1 498	1 685	1 663	1 500
Kirjastokäynnit - Biblioteksbesök	194 322	197 940	210 370	190 000
Lainaus - Utlåning				
a) lainat - lån	93 666	88 582	88 031	90 000
itsepalvelulainat - självbetjäningsslån	9 583	12 298	16 514	20 000
lainat palvelutiskiltä - lån vid servicedisk	84 083	76 284	71 517	70 000
b) uusinnat - förnyade lån	445 417	440 077	412 850	460 000
itsepalvelu-uusinnat - självbetjäningförnyelser	371 493	354 284	337 841	400 000
uusinta palvelutiskiltä - förnyelse vid lånedisk	37 184	35 968	37 260	20 000
automaattiusinnat - automatförnyelser	36 740	49 825	37 749	40 000
SUMMA	539 083	528 659	500 881	
Kaukolainaus - Fjärrlån				
a) annetut kaukolainat - utlånade fjärrlån	1 479	1 422	1 275	1 500
b) saadut kaukolainat - inlånade fjärrlån	2 593	2 372	1 986	2 500
Tietopalvelu - Informationservice	1 128		1 100	1 000
Kokoelmätietokanta Tria - samlingsdatabasen				
tiedonhakujen määrä - antal sökningar		452 000	349 642	500 000
Käyttäjäkoulutus - Användarutbildning				
a) opetustunnit - undervisningstimmar	384	326	314	400
b) osanottajamäärä - antal deltagare	1 793	2 259	2 943	1 800
c) annettujen kurssien opintopistemäärä - kursernas sp	899	903,5	892	900
Aukiolopäivät - Öppetdagar	446	437	428	446
pääkirjasto - huvudbibliotek	270	264	265	270
sivukirjastot (Jakobstad)	176	173	163	176

Lähde: Tieteellisten kirjastojen tilastotietokanta <https://yhteistilasto.lib.helsinki.fi/>

110509
CF/VT

Lärocentrets statistik 2006-2008

Utbildning	2006	2007	2008
<i>Learning in Networks</i>			
LIN1 deltagare	25	23	15
LIN1 intyg	21	21	14
LIN2 deltagare	25	19	16
LIN2 intyg	8	5	7
LIN3 deltagare	8	8	9
LIN3 intyg	1	4	9
<i>Kortkurser</i>			
deltagare	126	500	476
Handledning			
EduKliniken: deltagare	156	467	229
Medieproduktion och handledning			
EduTechLab: arbetstimmar	1230	261	522
Videokonferenser:			
antal	79	126	88

Excel, Moodle, PowerPoint,
avg.b. kurser för stud. m.m.

2007: nätpedagoger 2 årsv.
2008: nätpedagoger 1 årsv.

2006: praktikantarb. medr.
2007: 1,5 årsv.; 2008: 1,25
årsv.

KR/VP

Arbetsgrupper och förtroendeuppdrag vid universiteten

Vasa universitet

- Ledningsgruppen: Vuokko Palonen
- Publikationskommittén: Olli Mäkinen, redaktör för publikationsserier, föredragande och sekreterare; medlem i kommittén: Ari Hovila, ersättare Vuokko Palonen
- Arbetsgruppen för internationella ärenden: Katri Rintamäki, ersättare Ann Carina Tihinen
- Utbildningskommittén: Sari Tarvonen, ersättare Olli Mäkinen/ Marja Mikola
- Arbetsorienteringsnätverket: Christina Flemming, Tarja Yli-Karhu (fram till 31.7)
- Arbetarskyddskommittén: Tarja Yli-Karhu (fram till 31.7)
- UPJ-MUHE-arbetsgruppen: Tarja Yli-Karhu, ersättare (fram till 31.7)
- Yhteistoimintaneuvosto/VYHY ry: Tarja Yli-Karhu, ersättare (fram till 31.7)
- Fazer-Amicas kundkommitté: Leena Kuosmanen
- VYHY ry (Vasa universitets personalförening): Tarja Yli-Karhu, styrelsemedlem

Åbo Akademi (Åbo, Vasa)

- Arkivnämnden vid ÅA: Berit Öhman, ersättare Christina Flemming
- Jämställdhetskommittén: Isabel Johansson
- Kvalitetsarbetsgruppen: Satu-Mikaela Burman fram till 31.7, Christina Flemming 1.8.-
- Personalutbildningsarbetsgruppen vid ÅA i Vasa: Maria Byholm, ersättare Christina Flemming
- Tisdagsmöten (förvaltningens, fakulteternas, de fristående inrättningarnas och studentkårens ledande tjänstemän): Christina Flemming, Maria Byholm
- Utvärderingsgruppen vid DC/ÅA: Maria Byholm
- Virtualiseringsledningsgruppen vid ÅA: Maria Byholm
- Lokala ledningsgruppen för virtualisering i Vasa: Maria Byholm

Vasa sommaruniversitet rf – Vaasan kesäyliopisto ry: Christina Flemming, Åbo Akademis representant i styrelsen.

Tritonia

- Direktionen: Personalens representant: Marianne Trast fram till 30.6, Ann Carina Tihinen 1.7-; ersättare Olli Mäkinen
- Nöjeskommittén: Linda-Marie Evertson, Isabel Johansson, Leena Kuosmanen, Timo Salonen

Regionalt och lokalt samarbete

Vasa högskolekonsortium, bibliotekens samarbetsgrupp: Vuokko Palonen, Christina Flemming

- Samlingsarbetsgruppen: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, Olli Mäkinen fram till 1.10; Virva Tuomisto, Leena Kuosmanen, Heidi Troberg; Tuomo Torppa frå och med 4.8
- Utbildningsarbetsgruppen: Marja Mikola, Susanne Holmlund, Tarja Yli-Karhu
- Organisationsarbetsgruppen: Christina Flemming, Vuokko Palonen, Sari Tarvonen
- Servicearbetsgruppen: Christina Flemming ordf., Vesa Perkiömäki, Ann Carina Tihinen, ersättare Hanna Kuoppala,
- Arbetsgruppen för webbtjänster: Katri Rintamäki, ordf., Christina Flemming, Heidi Troberg

Vasa högskolekonsortium, gruppen för lärocentersamarbete: Sari Tarvonen (ordf.), Maria Byholm

Vasa högskolekonsortium, Coninfo-arbetsgruppen: Ann-Sofie Källund

Adb-samarbetsgruppen för Vasahögskolorna: Ari Hovila

Sukkula – regionalt nätbibliotek:

- Vuokko Palonen, sammankallare
- Vesa Perkiömäki, webbplatsansvarig
- Arbetsgruppen för informationskompetens: Marja Mikola
- Logistikarbetsgruppen: Christina Flemming

Arbetsgruppen för Bokens och Rosens dag: Hanna Kuoppala, Tarja Yli-Karhu

Vaasa LittFest Vasa:

- ledningsgruppen: Vuokko Palonen
- arbetsgruppen för innehållet: Christina Flemming

Nationellt samarbete

Undervisningsministeriet

- styrgruppen för arbetsgruppen för strukturell utveckling av högskolebiblioteken: Vuokko Palonen

Statens litteraturkommission 2007 – 2009: Olli Mäkinen

Nationalbiblioteket:

- Styrssystem för digitala bibliotek/ Arbetsgruppen för programvara och standardisering: Ari Hovila, universitetsbibliotekens representant
- FinELib (Det nationella elektroniska biblioteket), sakkunniggruppen för samhällsvetenskaper: Katri Rintamäki
- Digitaliseringsprogrammet för bibliotek: Ari Hovila
- Linnea2-lånearbetsgruppen: Vesa Perkiömäki
- Linnea2-styrgruppen: Vuokko Palonen
 - Arbetsgruppen som utreder kostnadsfördelning vid en sammanslagning av Linnea2- ja AMKIT-konsortiet: Vuokko Palonen, ordf.
- Linnea2-gruppen för projektchefer: Virva Tuomisto
- Linnea2-systemarbetsgruppen: Ove Ritola
- Samstatistiken för vetenskapliga bibliotek: Virva Tuomisto, kontaktperson

Rådet för Finlands Universitetsbibliotek: Vuokko Palonen

- AMY-arbetsgruppen (utreder samarbete mellan universitets- och yrkeshögskolebiblioteken): Vuokko Palonen

Finlands virtuella universitet

- Kontaktperson för Vasa universitet: Sari Tarvonen
- AOR2-gruppen (främjande av nätbaserad undervisning och sambruk av läromedel): Katri Rintamäki, representant för Vasa universitet
- AOR3-gruppen (gemensamma utbildnings- och stödtjänster): Maria Byholm, representant för Vasa universitet
- AOR4-gruppen (internationella gruppen): Maria Byholm, representant för Åbo Akademi och Vasa universitet, kontaktperson för ÅA i Vasa och IT-peda
- Upprätthållande av Klaara-frågebanken: Katri Rintamäki

Depåbiblioteket (koordinator),

- direktionen: Christina Flemming
- styrgruppen för projektet med samlingskartan: Vuokko Palonen, medlem i nätverket för kontaktpersoner: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen

YHL (Pardia)

- kommissionen för bibliotekspersonal: Tarja Yli-Karhu, sekreterare fram till 31.7; från och med 1.8 Risto Autti

Finlands svenska biblioteksörening rf:

- styrelsen: ersättare Hanna Kuoppala
- utskottet för dokumentbeskrivning/katalogisering: Heidi Troberg

Finlands biblioteksörening rf: Redaktionen för föreningens tidning: Olli Mäkinen

Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund rf:

- styrelsen: Marja Mikola
- samlingsarbetsgruppen: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen
- arbetsgruppen för studietjänster: Marja Mikola

Tietoasiantuntijat ry

- Tietoasiantuntija-tidningens redaktion: Olli Mäkinen

Suomen dekkariseura: Johtolanka-raati 2008 (2007) – 2009: Olli Mäkinen

Internationellt samarbete

Erasmus-utbyte: **Izmir University of Economics Library:** Library director Mr Ali Tural & Mr Mehmet Erken 14-21.9. i Tritonia, Ann Carina Tihinen i Izmir 26.10-2.11

Botnia-Atlantica: Nordic Knowledge on the Web: Maria Byholm

Europe Direct–informationsnätverket vid Europeiska kommissionen: Katri Rintamäki, nationell vicekoordinator för Finlands EU-depåbibliotek

Københavns Universitet, Søren Kierkegaard Forskningscenteret & Institut for Idræt: Olli Mäkinen gæsteforsker

Lärum-samarbete (Lärarhögskolan i Stockholm): Maria Byholm, koordinator

Föreläsningar och anföranden vid kongresser och seminarier

6.5.2008 Suomen virtuaaliyliopistopäivät

Maria Byholm: Kvarken Community, samarbete mellan Umeå universitet och universiteten i Vasa

20-22.8.2008 Creating Knowledge-konferensen

Susanne Holmlund, Marja Mikola, Olli Mäkinen: Ethics in Information Literacy Education

1.12.2008 Nationalbibliotekets seminarium för statistikföring

Vuokko Palonen och Marita Ahola, Rakenteellinen kehittäminen ja tilastointi

Evenemang

Nätundervisningsseminariet Learning in Networks 19.5.2008 för högskolesamfundet

Publikationer

Eronen, Sanna, Uskalla verkottua - se mitä halusit tietää, muttet uskaltanut kysyä sosiaalisesta mediasta // Tietoasiantuntija 2008/1.

Eronen Sanna & Mäkinen, Olli, Kaksi tietoa // Tietoasiantuntija 2008/5, s. 17-18.

Flemming, Christina, Svenskbygden. - medlem i redaktionsrådet

Mäkinen, Olli, 50 kautta aikain suosituinta CD-levyä Vaasan kaupunginkirjastossa // Kirjastolehti 4/2008, s. 18.

Mäkinen, Olli, Ammattitaito on kartutettava 24/7 periaatteella // Kirjastolehti 1/2008, s. 28-29

Mäkinen, Olli, EU-tietoa kansalaisille: EUROPA-portaali taiteilee byrokratian ja kansalaisten välillä // Tietoasiantuntija 3/2008, s. 13–14.

Mäkinen, Olli, Ingen privat angelägenhet // Vasabladet 30.1.2008, s. 4.

Mäkinen, Olli, Kauhuskenaario: kaupalliset kirjastot // Kirjastolehti 3/2008, s. 57.

Mäkinen, Olli, Kun palaa loppuun // Kirjastolehti 4/2008, s. 23.

Mäkinen, Olli, Life: The Movie // Tietoasiantuntija 1/2008, s. 14.

Mäkinen, Olli, Media on kansalle oopiumia // Kirjastolehti 6/2008, s. 18–19.

Mäkinen, Olli, Miksi Linux? // Kirjastolehti 2/2008, s. 20-21.

Mäkinen, Olli, Mistä imago syntyy? Kirjastolehti 1/2008, s. 14-15.

Mäkinen, Olli, Miten media vaikuttaa lapsiin? Media lapsen elämässä. Kirjastoseuran tietopaketti // Kirjastolehti, erikoisnumero, tammikuu 2008, s. 24–26.

Mäkinen, Olli, Philosophy of web-based mediation // Handbook of digital information technologies: innovations, methods, and ethical Issues. Hershey: Information Science Reference. Chapter XXX, s. 463-479.

Mäkinen, Olli, Sosiaalinen media on vielä eettisesti kestävä // Tietoasiantuntija 1/2008, s. 9-10.

Mäkinen, Olli, Säilyvätkö kirjastot – puolueet vastaavat // Kirjastolehti 5/2008, s. 26–27.

Mäkinen, Olli, Tiedonhakua Googllella // Fakta 3/2008, s. 22.

Mäkinen, Olli, Web 2.0 uudistaa kirjastoa. Tietoasiantuntija 4/2008, 8–9.

Mäkinen, Olli, Virtuaalisuuden lumo. Tietoasiantuntija 4/2008, s.19.

Mäkinen, Olli & Holmlund, Susanne & Mikola, Marja, Good and bad in information retrieval - ethics in information literacy education : case The Tritonia Academic Library, Vaasa Vaasa : Tritonia, 2008. Tritoniana; 9.

Mäkinen, Olli & Naarmala, J., The changing concept of digital divide // Iskander, M. (ed.). Innovative techniques in instruction technology, e-learning, e-assessment and education. Springer Netherlands, 406–409. ISBN: 978-1-4020-8738-7.

Naarmala, J. & *Mäkinen, Olli*. Surveillance in cyberspace // Elleithy, K. (ed.) Innovations and advanced techniques in systems, computing sciences and software engineering. Springer Netherlands, p. 287–292. ISBN: 978-1-4020-8734-9.

Viertola, Virpi & *Mäkinen, Olli* (2008). Ohjeet Vaasan yliopiston julkaisusarjoihin kirjoittaville. Vaasa: Vaasan yliopisto.

Vatanen, Pirjo & *Palonen*. *Vuokko*, Tekijä, lukija ja kirjastot sisällönkuvailun kentässä – kuka kohtaa kenet? // Lukija- ja käyttäjälähtöinen viestintä: Viestinnän tutkimuksen päivät 2007 = Reader- and user-oriented communication: National Conference of Communication Studies 2007 / Heli Katajamäki, Merja Koskela, Suvi Isohella (toim./eds.). Vaasa: Vaasan yliopisto, 2008. S. 35-47. (Vaasan yliopiston julkaisuja. Selvityksiä ja raportteja ; 152).

Pöytälaakso-Koistinen, Suvipäivi, Kokoelmakartta, kokoelmien ymmärtämistä? // Varastokirjasto tiedottaa 2008/1, s. 8-9.

Rintamäki, Katri, Vuorovaikutteinen verkko-opiskelu yhdistää yli Pohjanlahden // Peda-Forum. Yliopistopedagoginen tiedotuslehti 2008/1. S. 14-16.

Öhman, Berit, Ett stort bibliotek i en liten värld : bokhistoriska nedslag I Vasa svenska lyceums bibliotek // När jag får lite pengar, så köper jag böcker / redaktionskommitté: Tage Jarolf (ordf.) et al. Hfors : Sällskapet Bokvännerna i Finland, 2008. S. 217-239.

Tritonias direktion

Medlemmar

professor Johan Knif, ordförande, Hanken
professor Merja Koskela, viceordf., VU
överbibliotekarie Tore Ahlbäck, ÅA
professor Helena Hurme, ÅA
professor Merja Wanne, VU
IT-direktör Matti Taanonen, VU
studering Reko Tammi, VU
undervisningsdirektör Raijaliisa Laakkonen, Vyh
bibliotekarie Marianne Trast, Tritonia
(fram till 30.6.2008)

Suppleanter

professor Peter Björk
professor Hannu Katajamäki
byråchef Pia Södergård
lektor Tom Gullberg
överassistent Minnie Kontkanen
utbildningschef Outi Järvi
studering Pii Rekilä
förvaltningschef Kjell Heir, Novia
bibliotekssekreterare Ann Carina
Tihinen

Tritonias ledningsgrupp

Bibliotekschef Vuokko Palonen

Ställföreträdande chefer:

byråchef Christina Flemming

lärocenterchef Sari Tarvonen

Övriga medlemmar:

informatiker Susanne Holmlund

adb-chefsplanerare Ari Hovila

byråchef Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen

översättare-informatör Ann-Sofie Källund

avdelningssekreterare Anne Koiranen (sekreterare)

dux@tritonia.fi

TRITONIA

Vasa vetenskapliga bibliotek och
lärocenter

Vasa universitet
Åbo Akademi i Vasa
Hanken
PB 331, 65101 Vasa
www.tritonia.fi
tfn 06 3248 111/växel